

90Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 94/12
V Lucemburku dne 3. července 2012

Rozsudek ve věci C-128/11
UsedSoft GmbH v. Oracle International Corp.

Tvůrce programového vybavení nemůže bránit dalšímu prodeji svých „použitých“ licencí umožňujících užívat jeho programy stažené z internetu

Výlučné právo na rozšiřování rozmnoženiny počítačového programu, na kterou se taková licence vztahuje, se vyčerpá prvním prodejem této rozmnoženiny.

Společnost Oracle vyvíjí a rozšiřuje, zejména prostřednictvím stahování z internetu, počítačové programy fungující způsobem „klient-server“. Zákazník stahuje rozmnoženinu programu na svůj počítač přímo z internetové stránky společnosti Oracle. Uživací právo k takovému programu udělené licenční smlouvou zahrnuje právo mít rozmnoženinu tohoto programu trvale uloženou na serveru a umožnit k ní přístup až 25 uživatelům tím, že bude nahrána do operační paměti jejich osobního počítače. Licenční smlouvy stanoví, že zákazník získává výhradně pro vnitřní obchodní účely nepřevoditelné uživatelské právo na dobu neurčitou. V rámci smlouvy o údržbě programového vybavení mohou být z internetové stránky společnosti Oracle rovněž stahovány aktualizované verze dotčeného programu („updates“) a programy sloužící k odstraňování chyb („patches“).

Společnost UsedSoft je německým podnikem, který na trh uvádí licence odkoupené od zákazníků společnosti Oracle. Zákazníci společnosti UsedSoft, kteří dosud nejsou držiteli programového vybavení, jej poté, co získají „použitou“ licenci, stáhnou přímo z internetové stránky společnosti Oracle. Zákazníci, kteří již toto programové vybavení mají, mohou licenci nebo část licence dokoupit pro dodatečné uživatele. V tomto případě zákazníci nahrají programové vybavení do operační paměti osobních počítačů těchto dalších uživatelů.

Společnost Oracle podala proti společnosti UsedSoft k německým soudům žalobu směřující k tomu, aby byly praktiky této společnosti zakázány. Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo), který je příslušný zabývat se tímto sporem v nejvyšším stupni, se obrátil na Soudní dvůr se žádostí, aby v tomto kontextu podal výklad směrnice o právní ochraně počítačových programů¹.

Podle této směrnice je první prodej rozmnoženiny počítačového programu v Unii provedený nositelem autorského práva nebo s jeho svolením vyčerpáním práva na rozšiřování této rozmnoženiny v Unii. Nositel práva, který na území členského státu Unie uvedl na trh rozmnoženinu, tak ztrácí možnost dovolávat se svého monopolu k obchodnímu využití, a bránit tak dalšímu prodeji této rozmnoženiny. V projednávané věci společnost Oracle tvrdí, že se zásada vyčerpání stanovená ve směrnici nepoužije na uživatelské licence k počítačovým programům staženým z internetu.

Svým dnešním rozsudkem Soudní dvůr určil, že **zásada vyčerpání práva na rozšiřování se použije nejen v případě, že nositel autorského práva uvede na trh rozmnoženinu svého programového vybavení na hmotném nosiči (CD-ROM nebo DVD), ale rovněž v případě, že tyto rozmnoženiny rozšiřuje prostřednictvím stahování ze své internetové stránky.**

Pokud totiž nositel autorského práva svému zákazníkovi zpřístupní rozmnoženinu – ať již v hmotné či nehmotné formě – a současně výměnou za zaplacení ceny uzavře licenční

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. L 111, s. 16).

smlouvu, kterou je zákazníkovi uděleno uživatelské právo k této rozmnoženině na neomezenou dobu, prodává tento nositel uvedenou rozmnoženinu zákazníkovi, a je tak vyčerpáno jeho výlučné právo na rozšiřování. Taková operace totiž zahrnuje převod vlastnického práva k této rozmnoženině. Proto i v případě, že licenční smlouva následný převod zakazuje, nemůže již nositel práva dalšímu prodeji této rozmnoženiny bránit.

Soudní dvůr zejména poukázal na to, že omezit použití zásady vyčerpání práva na rozšiřování pouze na rozmnoženiny počítačových programů prodávané na hmotném nosiči, by nositeli autorského práva umožnilo kontrolovat další prodej rozmnoženin, které byly staženy z internetu, a při každém dalším prodeji opětovně požadovat odměnu, i když získání přiměřené odměny již bylo uvedenému nositeli umožněno prvním prodejem dotčené rozmnoženiny. Takové omezení dalšího prodeje rozmnoženin počítačových programů stažených z internetu by překračovalo meze toho, co je nezbytné pro zachování zvláštního předmětu dotčeného duševního vlastnictví.

Krom toho se vyčerpání práva na rozšiřování vztahuje na prodanou rozmnoženinu počítačového programu, tak jak byla opravena a aktualizována nositelem autorského práva. Dokonce i v případě, že je smlouva o údržbě uzavřena na dobu určitou, jsou totiž funkce opravené, pozmeněné či doplněné na základě takové smlouvy nedílnou součástí původně stažené rozmnoženiny a mohou být zákazníkovi užívány bez časového omezení.

Soudní dvůr nicméně zdůraznil, že v případě, kdy se licence nabytá prvním nabyvatelem vztahuje na počet uživatelů překračující jeho vlastní potřeby, **však není první nabyvatel v důsledku vyčerpání práva na rozšiřování oprávněn tuto licenci rozdělit a dále prodat pouze její část.**

Nadto Soudní dvůr upřesnil, že **původní nabyvatel** hmotné či nehmotné rozmnoženiny počítačového programu, ve vztahu k níž je právo nositele autorského práva na rozšiřování vyčerpáno, **musí učinit rozmnoženinu staženou do svého počítače v okamžiku jejího dalšího prodeje nepoužitelnou.** Kdyby ji totiž i nadále používal, porušil by výlučné právo nositele autorského práva na *rozšiřování* jeho počítačového programu. Na rozdíl od výlučného práva na *rozšiřování* se výlučné právo na *rozšiřování* prvním prodejem nevyčerpá. Směrnice však povoluje jakékoli pořízení rozmnoženiny, které je nezbytné k tomu, aby umožnilo oprávněnému nabyvateli užívat počítačový program způsobem, ke kterému je určen. Pořizování takových rozmnoženin nemůže být smluvně zakázáno.

V tomto kontextu Soudní dvůr odpověděl, že každý následný nabyvatel rozmnoženiny, ve vztahu k níž je právo nositele autorského práva na rozšiřování vyčerpáno, je v tomto smyslu oprávněným nabyvatelem. Může tudíž do svého počítače stáhnout rozmnoženinu, která mu byla prodána prvním nabyvatelem. Na takové stažení musí být nahlíženo jako na nezbytné rozmnožení počítačového programu, které má tomuto novému nabyvateli umožnit užívat tento program způsobem, ke kterému je určen.

Nový nabyvatel uživatelské licence, jako například zákazník společnosti UsedSoft, tak může jakožto „oprávněný nabyvatel“ opravené a aktualizované rozmnoženiny dotčeného počítačového programu tuto rozmnoženinu stáhnout z internetové stránky nositele autorského práva.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

